

katera pri vsakem strelu naznani, na gnusobni način, strelcu njegovo izurjenost. Zeleti bi bilo, da se tako društvo odpravi iz okolice in bi se od teh dveh, na kriva pota zavedenih narodnjakov, ako že tako daleč denarne razmere pripuščajo, rajši društvo sv. Cirila in Metoda bolj podpiralo. Imamo sicer to društvo pri nas v Ribnici, pa skrito je skrito. Pred dvema letoma vršila se je res veselica tega društva v hiši gosp. E. P. ali od takrat je društvo zopet zaspalo in se noče več vzbuditi. Mi upamo boljše dobe, upamo pa tudi ti dve zgubljeni ovci zopet nazaj v naš hlev pripeljati. (Konec prih.)

Iz Čadrama. Naše cerkveno društvo za pozidanje nove farne cerkve, katero je bilo pred osmimi leti ustanovljeno, si je l. 1892 pridobilo 41 novih dobrotnikov in jih šteje za vsem zdaj 1052 in tri navadne društvenike, ki so prvič plačali 52 kr. letnine in jih je za vsem zdaj 451. Društveni odbor je po moči deloval skozi celo leto, a doma mu je bil velik nasprotnik lanska huda toča, ki je bila kriva, da smo lani in tudi letos imeli le slabo letino in ker vina ni bilo, tudi ljudje denarja pogrešajo in kjer nič ni, še smrt vzeti ne more. Ker je pa naše društvo že koncem preteklega leta imelo okoli 19.000 gld. gotovine, smo v tem letu prejeli nad 800 gld. vplačanih obrestij, 538 gld. so nam tuji dobrotniki, 500 gld. društveni predstojnik in nekateri mrtvi tudi večje ali manjše zneske darovali in tako je hvala Bogu naše društvo se zopet povzdignilo in ima zdaj že nad 21.000 gld. gotovega premoženja. Najznamenitnejše delo v prih. letu našega društva pa je to, da si je ono kupilo 17. avgusta v sredi med Čadramom in Oplotnico na najlepšem kraju stavišče za novo cerkev in ima tam zdaj župnija naša štiri orale zemljišča in prav lepe prostore za vsako stavbo, ki bodo lepo obdelani vredni nad 4000 gld. Do zdaj smo si bili za stavišče v skrbi, kajti stare cerkve nismo namenjeni podreti, ampak njo v podružnico sv. Nikolaja prekrstiti, saj bi se tudi na našem lepem pa premalem griču večja cerkev brez velikih stroškov ne dala pozidati in drugega prostora nismo si mogli pridobiti. Kar živi niso hoteli storiti, so mrtvi pomagali, umrla je namreč 1. julija t. l. po dolgi bolezni kmetica Marija Kos, ki je še tudi na smrtni postelji nam 60 gld. za cerkev sporočila in udovec njeni se je drugam oženil in svojo domačijo je nam prodal in cesar se prej upati nismo mogli, se je zgodilo. Dne 6. oktobra bil je že tudi pri nas sloveči c. kr. dvorni stavbeni mojster g. J. Schmalzhofer, ki v Mariboru pri č. o. frančiškanih stavi samostan in cerkev ter si je stavišče pogledal, katero je prav lepo in dobro imenoval, bil je pa z g. župnikom in svojim namestnikom v Mariboru pri sv. Barbari, kjer se mu je razložilo, da ima naša nova farna cerkev vsaj tako velika biti in še lepša, kakor je ta podružnica in potem bo našim razmeram in potrebam ustrezala. Sloveči g. mojster obljubil nam je v kratkem načrt za našo stavbo napraviti in ga zdaj vsaki dan že težko pričakujemo, da bi se potem zamoglo ali kar, ali počasi k stavbi pripravljati, kakor nas bodo domačini in še dobri tujci radovoljno podpirali, saj dobro vemo, da ako bi morali vsi tinarino, voznje in delavce vse plačati, imamo še veliko premalo denarja. Kjer pa farani z združenimi močmi in za božjo čast radi tudi zastoj delajo, kakor so to storili farani pri sv. Križu nad Ljulomerom preteklega leta, tam se da tudi s primerno manjšim denarjem, kakor ga že mi imamo, krasna hiša božja vsaj pod streho spraviti. Da se potem vsa potrebna znotranja oprava veliko tisoč goldinarjev stane, mi dobro vemo, saj nas je samo popravilo podružnic sv. Barbare stalo blizu 5000 gld. in ako bi se hoteli v povzdigo lepote lepo malanih oken, cerkvenih novih bander, po ladji cerkveni lepih stolov in lepi luster imeti, še 5000 gld. potrebujemo. In kdo

bi nam jih daroval? Mi tedaj delamo v dobrih in slabih časih in smo hvaležni vsem dobrotnikom za njih zvesto podporo in srčno želimo, da nas tudi v novem letu podpirate, kajti le z združenimi močmi bo v kratkem kamen do kamena palača, lepa in dovolj prostorna farna cerkev v čast Bogu in sv. Janezu Krstniku!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Nj. veličanstvo svitli cesar biva na Dunaji in kolikor je sedaj določeno, podá se na Ogersko še le na konci tega meseca. — Čudno je, da se »nemška levica« drži tako na miru ter ne tirja od vlade, da se pokliče mesto grofa Kuenburga drug minister-rojak v vlado ali pa mar misli, da je za-njo na ednem samem ministru premalo? Vsa je podoba za to. — V mestnem zastopu na Dunaji sedi liberalna večina, ali ljudje niso z njo nič kaj zadovoljni, najbolj zato ne, ker preveč denarja na leto izmeče, ali pozna se v mestu premalo, za kaj se denar izdaje.

Štajarsko. Deželni glavar, grof Wurmbrand se neki v političnih rečeh ne nosi nemškim liberalcem po volji in bi bili radi, ko bi odložil svojo častno službo. Se vè, da jim ne stori tega, kajti ta služba ni samo častna, ampak je tudi mastna. — Glasilo nemških konservativcev »Grazer Volksblatt« je doživelo svoje 25. leto in je vredno, da ga vzame človek, tudi izmed nas, v roke, kajti že dalje časa piše prav lepo o našem slov. ljudstvu.

Koroško. Nemško konservativci si pripravljajo lastno tiskarno v Celovci ter mislijo, da začne z njo novo življenje za-nje. To jim sicer tudi mi želimo, ali ne obetamo si, da bode tako, saj se celó v vrsti nemške duhovščine nahaja še marsikateri, ki ni »ne mrzel ne topel«. Dokler se v tem ne vzboljša, ne more tudi tiskarna opraviti veliko, kajti malo velja tiskati še tako imenitne reči, če pa ni bralcev in tacihi ni pri dobrih katol. knjigah, če gg. duhovniki ne prevzamejo truda spraviti jih med ljudstvo. Kako drugače liberalci in njih apostoli: oštarije, štacune, uradnije!

Kranjsko. Mnogo imajo Kranjci narodnih društev po mestih, pa tudi po trgih in še celó po vaséh. Taka društva so zlata vredna, toda le takrat, ako so v rokah dobrih in delavnih mož, sicer pa se izgubljajo društva za društvom in človeku še žal ni za-nje. — O novem letu je preteklo sto let, kar imajo v Ljubljani na javne stroške razsvetljavo. Take stoletnice nima katero bodi mesto.

Primorsko. V Gorici izhaja poslej »Soča« vsak teden in »Primorec« vsacih 14 dnij, oba lista ureduje učitelj g. A. Gaberšček. — V Trstu je bil obsojen tajnik v mestnem uradu, dr. Artico, na 50 gld. kazni, ker je tamošnjo »slovensko posojilnico« imenoval »društvo za Rusijo«.

Istersko. V Pomjanu se je izvolil, če tudi z veliko težavo, nov župan in sicer vrli Hrvat L. Belić. — Poslanec Spinčič in dr. Laginja sta izdala oklic na svoje volilce ter razlagata v njem, kaj bi rada in kako da mislita to doseči. Več pa ni treba še govoriti o tem oklici.

Hrvaško. V zadnjem listu smo poročali, da ste se dve stranki hrv. rodoljubov strnili v eno stranko. Nad tem je pri hrv. ljudstvu sedaj splošnje veselje, toda pri znani kruti sili ogerske vlade izgodi se lahko, da se izgubi kmalu tudi to malo znamenje sloge med hrv. rodoljubi.

Ogersko. Predsednik v ministerstvu, dr. Weckerle, je govoril o novem letu na častitko liberalne stranke o »strogi volji«, ki jo ima ministerstvo s tem, da izpelje versko-politične postavbe in kar se jih ni, tiste pa priredi brž, ko bode mogoče, za posvetovanje v državnem zboru. No, posebne potrebe ni ne za eno, ne za drugo, pač želijo to judje in kar hoče jud, to stori madjarski švab brez vsega vprašanja.

Vunanje države.

Rim. Jubileja slavnost za škofovstvo Leona XIII. se je pričela že koncem meseca decembra v Rimu v cerkvi »Del Gesù« in konec teh slavnostij bode še le letos koncem aprila. Pričakuje se romarjev o tej dobi v Rimu veliko, če le ne bode kje neporednostij, kakor so jih romarji lani doživeli.

Italija. Da je sedanji kralj, Umberto le še za senco vladi, katera stoji blizu popolnem v službi frama-sonov, za to imamo toliko znamenj, da se bojimo v kratkem času velicih prekucij in težko, če še v njih ostane kraljeva krona na glavi kralja: na vso silo se dela za republiko tudi v Italiji in kralj Umberto mora molčati, če hoče ali noče, na vse te prikazni.

Francija. Težko je reči, kateri možje, ki so sedaj v republiki na vrhu, so še »snažni« t. j.: niso se dali podkupiti pri tej ali drugi postavi, ki se je sklenila v zadnjih letih — na slavo republike. Če gre za pravo, mora se reči, da išče človek v njih vrsti poštenjaka lahko o belem dnevu z lučjo v roci, pa ga še ne najde. Kako bi bilo tudi drugače, saj ne trpi republika več verskih zapovedij, ampak le zapovedi države, le-teh pa je najboljša še slaba!

Belgija. Delavcev, t. j. mož, ki delajo v tovarnah ali pa tudi v rudokopih, ima Belgijska država jako veliko in ker pri teh ni doma zadovoljnosti, zato ni čuda, če so ondi »strike« v navadi, na škodo največ delavcem, potem pa tudi tovarnarjem: smeje pa se v pest delavcev ščuvvarji, kajti njim je strike — bogata žetev.

Anglija. Lani se je lepo število lutrovcev povrnilo v naročje katoliške cerkve, največ iz višjih rodbin: izmed ljudstva pa razmeroma ne veliko in to zavoljo tega, ker nima priložnosti izpoznati svojih zmot.

Nemčija. Cesar Viljem II. hoče na vsak način, da se v državnem zboru vsprejme načrt postavbe za dvoletno vojaško službo; če se ne izgodi po volji cesarja, razpusti pa se naj državni zbor! — Bismarck vendar-le ne pride na Reko ter izostane tako veselje naših žgečih Nemcev. Nam je tako ljubše, kajti če tudi nismo posebno prijatelji teh nemških kričacev, vendar pa se nam zdi sramotno, če se izve tudi drugod, kako na slabem da stoji njih domoljubje. — Vodja nemških konservativcev pl. Reichensperger je umrl v visoki starosti.

Rusija. Kakor že večkrat, tako se tudi sedaj po ruskih listih razpravlja vprašanje, ali ne kaže, da Rusija napove vojsko avstrijski vladi. To je neki treba, ker avstrijska vlada drži kneza v Bolgariji, kar je Rusiji na škodo. Težko, če je na tem kaj resnice!

Bolgarija. Govorica se širi, da se knez Ferdinand kmalu zaroči z neko katoliško princesinjo. Knez in kneginja ostaneta lahko v katoliški cerkvi, če je ljudstvo bolgarsko tudi sploh razkolniško.

Srbija. Ker je vladi bila sreča mila pri občinskih volitvah v Belem Gradu, zato hoče sedaj razpustiti tudi skupščino, drž. zbor ter upa, da pride tako liberalna stranka v večino. Prav lahko je to mogoče.

Tursko. Sedaj o novem letu je sultan zopet v zadregi, kar se tiče denarja, kajti v kasah ga ni, plačila pa je na vseh straneh veliko. Tudi ruska vlada tirja zaostalo odškodnino.

Afrika. Našim bralcem ni treba praviti, da je od ondot sedaj težko dobiti kacic poročil. Snega ondi sicer ni, ali zato tem več dežja.

Amerika. To leto vrši se v Cichagu, kar je našim bralcem znano, velika razstava mnogovrstnih rečij, prav po ameriškem načinu, toda o nedeljah bi razstava ne bila odprta. Tako strogo se gleda tamkaj na nedeljo. Kakor pa se vidi sedaj, so celó škoŕje za to, da se odpre razstava tudi o nedeljah, toda samo popoldne in brez dela: samo na ogled bodo reči, kar se jih razstavi. To je lepo!

Za poduk in kratek čas.

Pri večerji.

Spisal Leon Storman.

Priletel je en pisan tič,
No lepo pesem je zapel.

Ko smo večerjali pri L. . . . u, sedel je v družini pri mizi postaran mož, ki je tam čez dan streho pokrival. Lahko vam bi ga z imenom povedal, ali ker bi on potem kedaj izvedel, da je v »cajtnge prišel«, tedaj pa bi bil gotovo hudovoljen na mene, zato ga zamolčim, saj večina bralcev bi ga itak ne poznali. Vse eno bodite le lepo tiho, da ne bo mož še vrstice zvedel! Da bi pa sam to bral, zato nimam strahu; prvič zato ne, ker stari ljudje se dosti malo brigajo za časnike, še takih nočejo brati, kateri se jim zastoj pošiljajo, drugi posebej pa že ta mož, kakor je sam pri neki priliki rekel, ne vidi brati družega, kakor češnje in borovnice.

Ta človek zelo rad kaj pripoveduje; in tudi zdaj smo mu pustili prvo besedo, dobro vedoč, da se nam mlajšim ne spodobi vtikati se v govore starih ljudi.

Tako-le je začel praviti: Ko sem bil še jaz mlad, nisem nosil brk pod nosom, ampak sem se tudi, kakor zdaj na starost bril; ali zobe sem imel zdrave in močne, to pa moram reči. Vendar glejte! Enkrat me je eden malo boled in sem zato za zdravlilo v usta vzel neko hudirjevo olje in vsi so mi potem iz ust zleteli. Kaj vse se živemu človeku ne zgodi!

Še nekaj bom povedal. — Zdaj, ko zobij nimam, pa me rado peče in ne ljubim vročih jedil. Pri onem v hribih sem lani pokrival, zvečer pa smo vrelo kašo večerjali. Gospodinja jo je menda iz peči, pa kar na mizo prinesla, taka je bila. Jaz sem pihal in kašo hladil, pa vse ni nič pomagalo. Tudi domače ljudi je tako peklo. Zdaj gre dekla in prinese vsakemu krožnik, da si je nadeva na-nj in jo jé; meni pa ni nič prinesla, kakor da res moram vročo jesti. Ali buzarona, peklo me je že tako, da nič takega. Kaj tedaj naredim? Klobuk vzamem, pa si va-nj kaše nadevam, in dobro je bilo. saj bolje hladno smo jeli, oni s porcelanastih krožnikov, jaz pa iz starega klobuka.

Veste, kdor hodi po hišah delat, zna vsake sorte rečij in se mu marsikaj prigodi; tudi meni se je že marsikatera vsekala. Tako sem tudi nekje pokrival in zato tam pri kosilu bil. Najprvo je bilo kislo zelje na vrsti. Domači so ga pridno zajemali, jaz sem pa le gledal; kar mi reče domača hči: »Kaj vi ne bote jeli?« Jaz pa pravim: »Ne jem zelja«. In snedli so ga brez mene. Zdaj pridejo žganci na mizo, pa tudi teh se ne dotaknem. Na to pride gospodinja v hišo, in ko vidi, da jaz le kar tako sedim, mi dé: »Zakaj pa vi ne jeste?« V tem pa pogleda in vidi, da žlice nimam. Zdaj pa usk! usk! pripelja hčeri na vsako stran eno zaušnico, ker je ona žlice delila, meni pa jo pozabila dati. Potem pa se k meni obrne in mi reče počakati. In res počakam. Na to mi prinese liter vina in p.